

DE MESTAANGIFTE NA MAP 5

In 2015 werd een vernieuwd Mestdecreet goedgekeurd. De nieuwigheden van MAP 5 hebben een eerdere beperkte impact op de mestaangifte zelf. Ze zijn echter des te ingrijpender voor het aankomende bemestingsseizoen. – *Jan Meykens, SBB Accountants & Adviseurs*

Het invullen van de mestaangifte is een uitgelezen moment om niet enkel terug te blikken op het afgelopen jaar, maar ook om een vooruitblik te werpen op nieuwigheden en aandachtspunten voor 2016.

Wie moet een mestaangifte indienen?

Alle land- en tuinbouwers die ofwel een dierlijke productie hebben van meer dan 300 kg P_2O_5, ofwel meer dan 2 ha gronden in gebruik hebben, of beschikken over meer dan 50 are groeimedium, moeten een Mestbankaangifte indienen. Let op, met het nieuwe Mestdecreet is de aangifteplicht uitgebreider geworden. Ook als je of meer dan 300 kg P_2O_5 uit dierlijke mest in opslag hebt of minstens 50 are permanent overkapte landbouwgrond exploiteert, moet je een mestaangifte indienen. De mestaangifte moet je digitaal indienen via het Mestbankloket. Nieuw is dat alle land- en tuinbouwers die water verbruiken of grondwater oppompen de wateraangifte rechtstreeks via het digitale aangifteloket bij de VMM moeten indienen (zie *Management&Techniek* 2 van 29 januari). Deze aangifte moet dus niet langer als bijlage bij de mestaangifte ingediend worden.

> De mestaangifte moet je uiterlijk op 16 maart via het digitale loket bij de VLM indienen.

Wanneer indienen?

De mestaangifte moet je uiterlijk op 16 maart via het digitale loket bij de VLM indienen (www.mestbankloket.be). De wateraangifte moet je uiterlijk op 14 maart indienen via het waterloket van de VMM (www.vmm.be/water/heffingen/doe-je-aangifte).

Welke aandachtspunten zijn er voor de mestaangifte?

Nieuwe regressie- en convenantcijfers 2015 Begin 2015 is het P-convenantcijfer voor de diercategorie 'andere varkens 20-110 kg' gewijzigd. Het nieuwe cijfer is 4,32 kg P_2O_5/dier (in plaats van 4,55 kg P_2O_5/dier vroeger). Ook de convenantcijfers (zowel P_2O_5/dier als N/dier) en de regressierechten voor 'zeugen incl. biggen < 7 kg' 'beren' en 'andere varkens >110 kg' zijn op 1 januari 2015 gewijzigd.

Copyright Boerenbond

Forfaitaire uitscheiding zoogkoeien In 2015 werd de forfaitaire fosfaatuitscheidingsnorm voor zoogkoeien aangepast van 28 naar 25 kg P_2O_5/dier, jaar.

Werkzame N Het productiejaar 2015 is het laatste jaar dat er nog gekozen kan worden voor het klassieke systeem van stikstofbemestingsnormen. Indien je in 2015 al het systeem van werkzame N toepaste, is het belangrijk om voor de graasdieren ook het beweidingspercentage op te geven. Let ook op de verdeling van de dieren over de verschillende stalsystemen. De verdeling over de vaste en vloeibare fractie is immers ook van belang in het kader van de toepassing van werkzame N.

Blik op het mestjaar 2016

De mestaangifte is ook het ideale moment om vooruit te blikken. Hierbij zijn er een aantal aandachtspunten.

Derogatie 2016 Als je dit jaar derogatie wenst toe te passen, mag je vast en zeker niet vergeten voor 15 februari een aanvraag te doen bij de VLM. Dit moet via het Mestbankloket. Nieuw is dat je dit voorjaar ook al een voormelding voor 2017 en 2018 kan doen.

Vergeet ook niet tijdig je mestaangifte in te dienen. Dit is een voorwaarde om derogatie te kunnen toepassen. Bij een laattijdige mestaangifte is er geen derogatie mogelijk. Ook als focusbedrijf met maatregelen categorie 2 of 3 kan je geen derogatie kiezen.

De keuze voor derogatie brengt ook tal van verplichtingen mee. Zo moet je zeker een bemestingsplan opmaken voor 15 februari en per 20 ha totale bedrijfsoppervlakte bodemanalyses laten nemen voor de parameters N en P. Indien je dierlijke mest aanvoert via een burenregeling of erkend mestvoerder (uitgezonderd dierlijke mest die afkomstig is van je eigen bedrijf) moet je ervoor zorgen dat er hiervan ook steeds een mestanalyse beschikbaar is. Indien je effluent van een verwerking laat komen, vraag dan naar het effluentattest. Dit is noodzakelijk om het effluent te mogen gebruiken op derogatiepercelen.

Er geldt ook een striktere uitrijregeling op derogatiepercelen. Verder mag je ook geen fosfaatkunstmest gebruiken. Neem zeker de uitgebreide brochure van de VLM bij de hand omdat er ook nog tal van voorwaarden van toepassing zijn die kaderen binnen de code goede landbouwpraktijk en een goed graslandbeheer.

Focusbedrijven Basisidee is dat een bedrijf wordt beschouwd als een focusbedrijf als meer dan de helft van zijn bedrijfsoppervlakte in focusgebied ligt. Bij de aanduiding van focusbedrijven in 2016 wordt de aangegeven perceelsoppervlakte uit de verzamel-

WAT WORDT ER IN DE AANGIFTES OPGEVRAAGD?

In het digitale loket van de Mestbank zal je volgende zaken moeten aangeven of controleren:

- identificatiegegevens;
- keuze systeem bemestingsnormen;
- aantal dieren (uitgezonderd runderen die via DGZ geregistreerd worden);
- aantal standplaatsen;
- opgave verdeling stalsysteem in percentage vloeibare en vaste mest;
- gemiddelde bezetting van de dieren over de verschillende staltypes;
- staltype ammoniakemissiearme stallen varkens of pluimvee;
- staltype luchtwassysteem voor varkensstallen;
- keuze nutriëntenbalansstelsel met bewijsmateriaal (keuze voor convenant en/of regressie met attest en register);
- percentage beweiding voor graasdieren als je kiest voor het systeem van werkzame stikstof;
- opslag van dierlijke en andere meststoffen;
- gebruik kunstmest (met aanduiding of dit in een vollegrondserre was);
- gebruik (inclusief directe begrazing) dierlijke mest op bedrijfseigen gronden buiten Vlaanderen;
- de hoeveelheid dierlijke mest (inclusief begrazing) gebruikt in Vlaanderen door 'buitenlandse' landbouwers;
- verwerking van exploitatie-eigen mest;
- gegevens van de luchtwasser;
- samenstelling voedingswater, bruto- en netto-oppervlakte, teeltsysteem en percentage recirculatie per teelt voor tuinders;
- productie spuistroom in m^3 met samenstelling;
- opslagcapaciteit en hoeveelheid in m^3 van spuistroom, hoeveelheid spuistroom met rechtstreekse doorsijpeling.

Copyright Boerenbond

aanvraag 2015 genomen en afgetoetst met de nieuwe afbakening van de focusgebieden 2016. Ligt deze bedrijfsoppervlakte voor meer dan 50% in focusgebied, dan wordt het bedrijf voor 2016 als een focusbedrijf beschouwd. Voor de bepaling of men al dan niet voor meer dan de helft gelegen is in focusgebied, houdt men geen rekening met landbouwgrond die permanent overkapt is of waarop houtachtige teelten geteeld worden. Deze indeling als focus- of niet-focusbedrijf gebeurt jaarlijks opnieuw.
Daarnaast kan in sommige gevallen een slechte beoordeling van het nitraatresidu van het afgelopen najaar de reden zijn om de status als focusbedrijf te krijgen. Voor focusbedrijven gelden strengere nitraatresidudrempelwaarden. Elk focusbedrijf moet maatregelen toepassen zoals een striktere uitrijregeling en het inzaaien van een vanggewas indien bodem en teelt dit toelaten. Bekijk vanaf midden februari dus zeker je status op het Mestbankloket.

© ROBIN DHAENE

Indien je in 2015 al het systeem van werkzame N toepaste, is het belangrijk om voor de graasdieren ook het beweidingspercentage op te geven.

Fosfaatbemestingsnormen In MAP 5 worden de fosfaatnormen gekoppeld aan het plantbeschikbaar fosfaatgehalte in de bodem. Op basis daarvan worden de percelen opgedeeld in 4 klassen (klasse I, II, III en IV). Voor 2015 werden alle percelen ingedeeld in klasse III. Vanaf 2016 kunnen er door middel van bodemanalyses verschillende klassen gelden. Vanaf 2017 worden alle percelen die niet beschikken over een bodemanalyse ingedeeld in klasse IV. Voor deze klasse gelden de laagste bemestingsnormen.
Op basis van een bodemanalyse waarmee het gehalte aan plantbeschikbare fosfaat op één bepaald perceel bepaald werd, kan het perceel in een lagere P-bemestingsklasse terechtkomen. De indeling van de het analyseresultaat gebeurt op basis van deze bodemanalyse (4 klassen) en op basis van de hoofdteelt (onderscheid tussen akker- en grasland) die in het jaar waarin de bodemanalyse is uitgevoerd, op het perceel werd geteeld.
Om gebruik te kunnen maken van de hogere P-bemestingsnormen gekoppeld aan deze klasse in het jaar 2017, moet de bodemanalyse ten laatste op 31 augustus 2016 aan de VLM bezorgd worden. Bekijk zeker of je beschikt over analyses die hiervoor in aanmerking komen en of er eventueel bijkomende stalen moeten worden genomen.

Bedrijfsdoorlichting

De VLM zet met het vernieuwde MAP 5 veel meer in op risicoanalyse van bedrijven om gericht te controleren. Een aantal bedrijven zal in 2016 doorgelicht worden. Deze doorlichting zal meer inhouden dan louter een administratieve controle van de mestbalans. De Mestbank zal de aanwezige meststromen, de mestvolumes controleren en aan de hand van eventuele diertellingen en het bepalen van onder meer stockvolumes de bedrijfsrealiteit controleren. De nieuwe geldboetes naar aanleiding van het vaststellen van eventuele onbalans stikstof en fosfaat op basis van zo'n doorlichting verschillen van vroeger. Indien immers na een doorlichting wordt vastgesteld dat een landbouwer de geproduceerde dierlijke mest of de ontvangen meststoffen in een bepaald productiejaar niet heeft afgezet conform de bepalingen van het Mestdecreet zal onder meer een administratieve geldboete worden opgelegd. De hoogte van de boete verschilt naargelang de mestsoort die niet correct werd afgezet. In regel zullen deze boetes ook (veel) hoger zijn vergeleken met vroeger.

Laat je adviseren

Het is inmiddels genoegzaam bekend dat de mestreglementering er niet eenvoudiger op wordt. Bekijk zeker welke impact MAP 5 in 2016 op jouw bedrijf heeft. Laat je ter zake grondig en goed adviseren. Beperk deze ondersteuning ook niet tot een eenmalige gebeurtenis, maar doe dit ook regelmatig gedurende het jaar. Zo voorkom je onaangename verrassingen! ■

Copyright Boerenbond